

BELEIDSPLAN / ACTIVITEITENPLAN

2021 - 2025

(post-COVID 19)

ASOCIACIÓN HOLANDA

CAJAMARCA – PERU

IN SAMENWERKING MET

STICHTING OPORTUNIDADES IGUALES (StOI)

STICHTING GELIJKE KANSEN PERU

AMSTENRADE, NEDERLAND

November 2020

I N H O U D

0. SAMENVATTING	3
1. HISTORIE	3
2. SITUATIE RONDOM COVID-19 PANDEMIE	5
3. VOORTZETTING HUIDIGE ACTIVITEITEN VOLGENS LEEFTIJDGROEPEN	5
3.1 CI – IMPLANTATEN (0 – 5 JAAR)	5
3.2 SPRAAKTHERAPIEËN (2 – 10 JAAR)	6
3.3 GEBARENTAALLESSEN (6 – 13 JAAR)	7
3.4 VERTALINGEN EN HUISWERKBEGELEIDING (12 – 18 JAAR)	7
3.5 DE DOVE PIONIERSSTUDENTEN (18 – 23 JAAR)	8
3.6 WERKENDE JONGEREN (17 JAAR EN OUDER)	8
4. INITIËREN VAN NIEUWE ACTIVITEITEN	9
4.1 VOORTGEZETTE STUDIES (18 – 23 JAAR)	9
4.2 OPLEIDEN TOT TOLK VERTALERS (15 – 25 JAAR)	10
4.3 STIMULEREN VAN GEBARENTAAL BIJ HORENDE STUDENTEN (12 – 18 JAAR)	10
4.4 VORMING TOT MODELOS LINGUISTICOS (14 – 22 JAAR)	11
5. ORGANISATIEVERSTERKING	12
6. BUDGET	13
<u>BIJLAGEN</u>	14
BIJLAGE 1: STRATEGISCHE SAMENWERKING	15
SAMENWERKING MET DE PRIVÉSECTOR	15
SAMENWERKING MET PUBLIEKE SECTOR	16
BIJLAGE 2: NAMEN VAN MEDEWERKERS	18
BIJLAGE 3: ERVARINGEN MET DONATEURS	19
BIJLAGE 4: INFORMATIE M.B.T. DE VERANTWOORDELIJKE STICHTINGEN	20

0. SAMENVATTING

Dit document vat samen waar we als organisatie vandaan komen, waar we momenteel staan en waar we in de jaren 2021 – 2025 heen denken te gaan met onderwijs voor doven en slechthorenden in Cajamarca, Peru. In de loop der jaren hebben we activiteiten ontwikkeld voor alle leeftijdsgroepen om aansluiting te vinden bij het reguliere onderwijs en aan te sturen op integratie in het onderwijs en de horende samenleving. We maken gebruik van een breed netwerk aan gespecialiseerde contacten waar we mee samen werken.

Door de wereldwijde Covid-pandemie is 2020 een atypisch jaar geweest. Het hele schooljaar, identiek aan een kalenderjaar, hebben alle lessen en therapieën op alle niveaus online plaatsgevonden. We zijn veel problemen tegengekomen maar er komen ook zeker veel uitdagingen op ons pad. De verwachting is dat ook 2021 nog voor een groot deel in het teken zal staan van Covid. Dat vraagt van onze organisatie blijvende aanpassingen.

Het vertrouwen en de behoeften van de dovengemeenschap in Cajamarca is herbevestigd. Nieuwe activiteiten zijn geformuleerd en waar mogelijk al praktisch toegepast.

Het benodigde budget voor de komende twee jaar komt uit reeds toegezegde fondsen van trouwe donateurs, uit opgebouwde eigen fondsen van vrienden van de Stichting StOI in Nederland en hopelijk van nieuwe geïnteresseerden.

Wij stellen het op prijs dat u interesse toont in deze fase van heroriëntering op onze activiteiten binnen de dovengemeenschap van Cajamarca, waarbij de positieve elementen uit het verleden behouden blijven.

1. HISTORIE

Pim Heijster en zijn Peruaanse vrouw Luz Marina Benzunce beginnen in het jaar 2000 een ijszaak in Cajamarca, het Andesgebergte van Peru. Trouw aan de filosofie van de fairtrade-gedachte werken we vanaf het begin met plaatselijke ingrediënten, melk en veel fruit. Werknemers worden gerekruteerd uit kansarme groepen: alleenstaande moeders en doven. Een formeel bedrijf in een grote informele economie geeft zekerheid aan leveranciers en werknemers. Anno 2020 zijn er zes vestigingen in de stad met in totaal 30 werknemers, waarvan zes doven en vijftien moeders.

Het jarenlang werken met doven heeft geresulteerd in het opzetten van een stichting die onderwijs aan doven stimuleert, van heel jong tot inmiddels universitair onderwijs. Hiermee heeft het commerciële bedrijf zijn sociale verantwoordelijkheid een vorm weten te geven.

Asociación Holanda en haar Nederlandse partnerorganisatie Stichting Oportunidades Iguales (StOI) zijn vanaf 2008 betrokken bij onderwijs aan dove jongeren in Cajamarca. Doelstelling is een betere integratie op de arbeidsmarkt. Spraak-taaltherapieën, gebarentaallessen, simultaan vertalingen op middelbare scholen en huiswerkbegeleiding moeten zorgen voor een betere basis voor jonge dove

mensen om zich later te integreren op de werkvloer. Familieleden van de dove jongeren, hun medestudenten en collega's worden betrokken bij dit integratieproces. Er wordt extra ingezet op de opleidingen van jonge dove vrouwen.

De Peruaanse overheid neemt het dovenonderwijs inmiddels ook serieus. Er zijn wetten aangenomen waarbij de gebarentaal als officiële taal erkend wordt en waarbij "modelos linguisticos", dove rolmodellen, wettelijk verankerd zijn. Als we kunnen vertrouwen op de beleidsplannen van de overheid worden er de komende jaren in het onderwijs honderden vacatures gecreëerd voor deze dove rolmodellen en voor gebarentolken Spaans-gebarentaal. Er komt een inhaalslag. Tot op heden is er echter nog weinig budget en weinig methodiek beschikbaar om deze plannen te verwezenlijken.

Communicatie is voor doven essentieel. Het post-Covid tijdperk stelt nieuwe eisen aan (dove) studenten op gebied van communicatie. Naast voortzetting van onze huidige activiteiten willen we de komende jaren nadruk leggen op:

- Dove leerlingen in het voortgezet technisch en universitair onderwijs
- Vorming van modelos lingusiticos
- Opleiden van gebarentolken
- Stimuleren van de gebarentaal bij horende studenten

De afgelopen jaren hebben we al enigszins kunnen experimenteren met deze activiteiten en hebben we methodologieën ontwikkeld die we graag op iets grotere schaal willen gaan toepassen.

In 2019 zijn er zeven dove jongeren van de middelbare school afgekomen, voor het eerst zo'n grote groep tegelijk met een middelbaar schooldiploma. Verschillende jongeren willen doorstuderen. Het Ministerie van Onderwijs en Defensoria del Pueblo (vergelijkbaar met publieke Ombudsman) heeft begin 2020 vijf personen aangenomen die uit ons circuit voortkomen: twee vertaalsters, een modelo linguistico, een moeder van een dove jongere als ervaringsdeskundige en een onderwijzeres en geeft daarmee aan dat er serieuze belangstelling is voor deze doelgroep. Onze stichting heeft een pioniersfunctie en dient inmiddels als kweekvijver voor toekomstige werknemers in de publieke onderwijssector.

2. SITUATIE RONDOM COVID-19 PANDEMIE

Peru is een van de zwaarst getroffen landen ter wereld. Ook de Heladaria is niet gespaard gebleven. De omzet van het bedrijf zal naar verwachting terugvallen tot maximaal 25% van vorig jaar. Eén van de vestigingen is definitief gesloten. Dat is precies de vestiging waar we alle activiteiten voor de doven coördineren. Huren zijn heronderhandeld waar mogelijk. Tien van de 28 werknemers zijn op non-actief gezet, onder wie drie doven. Anderen werken minder uren. Klanten zitten met angst thuis. Degenen die werken, werken met angst.

De Duitse vrijwilligers van de audiometrie-afdeling, afkomstig van de organisatie Hören Helfen zijn naar Duitsland afgereisd, een gat achterlatend in alles wat met de technische begeleiding van doven te maken heeft: gehoorapparaten, gehoortesten, batterijen, oren schoonmaken, etc.

Het schoolseizoen loopt in Peru van maart tot december. De scholen in Peru zijn in 2020 slechts twee weken open geweest. Vanaf half maart is alles op slot gegaan voor de rest van het jaar. Alle kinderen en onderwijzend personeel hebben moeten omschakelen naar online onderwijs. Computers en mobiele telefoons zonder moderne camera's zijn waardeloos geworden. Landelijk zijn er meer dan 150.000 universiteitsstudenten afgehaakt dit jaar. Het verplicht dragen van mondkapjes voor de gehele bevolking is voor doven een ramp, ze kunnen nu niet meer spraakafzien.

De maanden maart, april en mei waren een zoektocht naar een nieuwe balans, naar mogelijkheden en onmogelijkheden om de draad weer enigszins op te pakken. De diensten voor onze dove doelgroepen zijn weer opgepakt voor zover mogelijk. De therapeutes doen erg veel online, op de lagere school worden de lessen individueel aangepast door onze dove instructeur, op de middelbare school werken twee vertaalsters buitengewoon creatief aan verbetering van de communicatie. Onze vier dove studenten op de universiteit worden dit jaar geholpen door horende buddy-studenten. We hebben 30 families voorzien van humanitaire hulp met eerste levensbehoeften, batterijen voor gehoorapparaten en betere communicatiemiddelen. Er is geholpen bij het verkrijgen van staatssteun voor de meest behoeftigen.

Echter, er vallen nog steeds mensen tussen wal en schip. Op dit moment hebben we niet precies zicht op de gevolgen van de pandemie op de langere termijn. Desondanks hebben we plannen gemaakt voor de komende jaren. We hopen dat we een groot deel daarvan effectief in de praktijk kunnen gaan brengen.

3. VOORTZETTING HUIDIGE ACTIVITEITEN VOLGENS LEEFTIJDGROEPEN

De vermelding van leeftijden hebben een indicatief karakter.

3.1 CI – IMPLANTATEN (0 – 5 JAAR)

Jonge ouders van dove kinderen ondergaan vaak een proces bij de aanvaarding van de handicap van hun dochter of zoon. Ontkenning, schuldgevoel, machteloosheid zijn terugkerende reacties bij de ouders. Afhankelijk van persoonlijke omstandigheden, karaktereigenschappen en de relatie tussen de beide ouders ontaardt dat in gelatenheid of strijdvaardigheid, of iets daartussenin. Sinds een aantal jaren biedt de Peruaanse overheid de mogelijkheid om cochleaire implantaten te financieren voor specifieke kansarme bevolkingsgroepen. Hierbij wordt de gehoorzenuw van buitenaf geactiveerd en kan een volledig doof kind leren horen.

De selectie van families van de kinderen die voor deze operaties in aanmerking komen gebeurt door de Peruaanse gezondheidsautoriteiten, vaak in Lima, op twintig uur afstand van Cajamarca. Maandelijks sessies zijn onderdeel van het voorbereidende jaar. Asociación Holanda helpt bij de

voorbereiding van de ouders, met de reiskosten, met psychologische steun, met onderdak in de hoofdstad, en met de postoperatieve zorg, de spraak-taaltherapieën na afloop van de operatie, het integreren op de kleuter- of lagere school, het helpen aanvaarden van een extern apparaatje op je hoofd dat helpt je te horen, het leren omgaan met én het tegengaan van het onvermijdelijke pesten op school. We helpen bij de verwerking van de resultaten van de operatie, zowel als dat positieve resultaten geeft, alsook wanneer de operatie niet het gehoopte effect heeft gehad.

We hebben de afgelopen jaren gemiddeld één operatie per jaar vanuit Cajamarca ondersteund. Er zit echter een stijgende tendens in. Ouders worden mondiger, ontdekken via internet de mogelijkheden en gaan op zoek naar de gezondheidsrechten voor hun kinderen. Wij helpen hen wegwijs te worden in deze voor hen nieuwe wereld.

3.2 SPRAAK-TAALTHERAPIEËN (2 – 10 JAAR)

Bij het stellen van de medische diagnose doof-slechthorend, maken we gebruik van een samenwerkingsverband met een lokale stichting gesteund door Duitse vrijwilligers-audiologen. Helaas zijn deze Duitse vrijwilligers aan het begin van 2020 door de Covid-crisis vertrokken uit Cajamarca. Thans worden al deze diagnoses niet uitgevoerd. Een Peruaanse medewerkster geeft basisondersteuning.

We werken met vier therapeutes die kinderen vanaf twee tot circa twaalf jaar, spraak-taaltherapieën geven op individuele basis. Eén van hen is een professionele audiologe, drie zijn onderwijzeressen voor speciaal onderwijs, waarvan er één zich veel bezighoudt met leerlingen met aanverwante handicaps als autisme, hyperactiviteit en gedragsproblemen.

Op dit moment geven we spraak-taaltherapieën aan ongeveer twintig dove en slechthorende kinderen. Eén maal per week betaalt onze stichting een therapie. Niet alle ouders kunnen het zich veroorloven, maar er zijn diverse kinderen waarvoor ouders, grootouders, ooms, tantes of peetouders zelf een extra therapie financieren. We bereiken een grotere woordenschat, actief gebruik daarvan, een beter begrip van taal, betere communicatie tussen ouders en kinderen. Alle kinderen zitten in het reguliere kleuter- of lager onderwijs en daar vermindert het pesten tussen leerlingen onderling, het verhoogt het zelfvertrouwen van de dove kinderen en het helpt onderwijzers bij het streven naar een betere integratie van speciale kinderen in de groep.

Na een aarzelend begin hebben de vier therapeutes in 2020 vooral therapieën gegeven via Zoom-bijeenkomsten. De betrokkenheid van ouders werd hierdoor vergroot in de huishoudens waar computers aanwezig waren. Kinderen waar thuis geen goede informatica infrastructuur aanwezig is, dreigen dit jaar buiten de boot te vallen.

3.3 GEBARENTAALLESSEN (6 – 13 JAAR)

We hebben een vaste dove gebarentaaldocent in dienst. Hij heeft verschillende jaren in onze ijsfabriek gewerkt en heeft al onze werknemers gebarentaal geleerd. Met veel aanstekelijk enthousiasme, met mime en met geduld heeft hij zowel dove kinderen als hun horende omgeving, medeleerlingen, zusjes, broertjes, ouders, onderwijzers, collega's of werkgevers, een communicatiemiddel gegeven. Pedro werkt vanaf 2012 fulltime aan deze missie binnen onze stichting. Hij is in 2017 in Nederland geweest voor uitwisseling en het opdoen van nieuwe ideeën die we in Cajamarca hebben kunnen toepassen.

Hoewel Pedro aan erg veel groepen gebarentaallessen geeft, ligt de nadruk op leerlingen op de lagere school. Aan de hele klas wordt één uur per week op een dynamische manier gebarentaal geleerd, en daar komen uit het niets medeleerlingen tevoorschijn die de rest van de week als een soort vriendje-vertaler kunnen fungeren in de klas. Voor de onderwijzers of leesmoeders zijn er aparte extra lessen die hen iets meer in staat stellen extra aandacht te besteden aan die dove leerling in een gemixte klas. Behalve dat het dove kind op academisch niveau een betere aansluiting vindt in de klas, zijn de effecten verhoogd zelfvertrouwen, wederzijds respect en een betere algehele integratie.

Met de gemeente Cajamarca hebben we reeds vijf jaar een afspraak dat we gebarentaallessen mogen geven in het gemeentehuis waar wekelijks ongeveer zestig geïnteresseerden samenkomen.

Pedro, onze dove gebarentaaldocent, heeft in 2020 veel lessen aangepast op individueel niveau voor de dove leerlingen, het onderrichten van de gebarentaal aan horende medeleerlingen heeft in dit pandemie-jaar een serieuze achterstand opgelopen.

3.4 VERTALINGEN EN HUISWERKBEGELEIDING (12 – 18 JAAR)

Op de middelbare school is de dynamiek verschillend. Ieder uur wordt er van docent gewisseld, de relatie met de juf of de meester is minder hecht en meer vakgebonden. Onze aanpak hier is het werken met een vaste tolk-vertaalster per leerling. Een erg arbeidsintensieve manier van begeleiden die echter redelijk goede resultaten heeft opgeleverd.

We werken met twee staatsscholen voor technisch middelbaar onderwijs, een jongensschool en een meisjesschool. Voor de doe-vakken als handwerken, manicure, autotechniek of houtbewerking is de hulp van vertaalsters niet essentieel. Maar voor alle verdere onderwerpen (wiskunde, taal, godsdienst, geschiedenis, maatschappijleer, natuur- en scheikunde etc.) maken we gebruik van door onszelf opgeleide vertaalsters. In 2019 hebben er voor het eerst zeven dove leerlingen tegelijk hun middelbare schooldiploma behaald, een mijlpaal.

Doordat we ons hebben geconcentreerd op twee scholen, zijn ook die twee instituten gemotiveerd om hun onderwijzend personeel aan te sporen zich te interesseren in de dove kinderen in hun klas. De tendens van het Ministerie van Onderwijs tot meer meritocratie binnen het onderwijsbestel

werkt daarbij ook stimulerend. De twee scholen staan goed bekend bij ouders van kinderen met een (auditieve) beperking als inclusieve scholen, waar hun kinderen zich relatief goed kunnen ontplooiën.

In 2020 ging de begeleiding van de dove leerlingen op de middelbare meisjesschool buiten verwachting erg goed, mede dankzij twee zeer gemotiveerde tolk-vertaalsters die erg handig zijn in het gebruik van digitale media, Facebook, WhatsApp, filmpjes, en dergelijke. Zelfs de leerkrachten op de middelbare school werden gemotiveerd door hun enthousiasme. Ouders stonden zeer verbaasd dat hun dove kinderen volledige controle leken te hebben over moderne mobiele telefoons en computers met camera's. Op academisch niveau schatten we in dat er niet zo heel veel achterstand is opgelopen door de dove leerlingen, ten opzichte van horende leerlingen. Op het niveau van integratie in de klas ligt dit gecompliceerder. Echter, de problemen van horende leerlingen zijn ook erg groot in een jaar waarin alles online is gedaan.

3.5 DE DOVE PIONIERSSTUDENTEN (18 – 23 JAAR)

In 2020 hebben we tien leerlingen die doorstuderen na de middelbare school. Vier van hen zitten op de universiteit in de faculteiten: Administratie, Informatica, Civiel Ingenieur. De tolkvertalers die we inzetten voor hun begeleiding zijn niet dezelfde personen als op de middelbare school. In de praktijk hebben we gezocht naar medestudenten waar de dove leerlingen een persoonlijke band (klik) mee hebben. Die hebben we vervolgens een spoedcursus gebarentaal gegeven. Tegen een kleine onkostenvergoeding werkt dit buddy-systeem redelijk goed bij alle vier de studenten. De Covid-pandemie heeft het voor de dove leerlingen erg moeilijk gemaakt: alle lessen online, waarbij de docent vooral doordatelt, geen aanpassingen van lesmateriaal, vaak mondkapjes voor het gezicht waarbij de doven het mondbeeld kwijtraken. Het buddy-systeem is het enige waaraan de dove studenten zich kunnen vastklampen. In de nabije toekomst volgen er gesprekken met de decanen van de universiteit waarbij wij voorstellen dat de universiteit een budget vrijmaakt voor de tolkvertalers. Een eis van de universiteit is dat de tolkvertalers zelf een universitaire graad hebben en de gebarentaal beheersen. Daar zijn er slechts twee van in heel Cajamarca. In het zuiden van het land, Arequipa, werkt de universiteit positief mee aan dit uitgangspunt.

Er zijn zes dove werkende studenten die dit jaar een driejarige cursus afronden op het DIMAS instituut, een privé-academie voor korte administratieve cursussen. Twee dove leerlingen kwamen onlangs niet door het toelatingsexamen voor de pedagogische academie. We gaan ze voorbereiden op een nieuwe poging het komende jaar.

3.6 WERKENDE JONGEREN (17 JAAR EN OUDER)

De eerste activiteiten waar we in het verleden mee begonnen, waren gerelateerd aan de arbeidsmarkt voor doven. Hoewel we inmiddels vrijwel geheel gefocust zijn op onderwijs, spelen er nog steeds een aantal activiteiten die een relatie hebben met de werkvloer. Zo nu en dan bellen er

ondernemers om tijdens personeelsvergaderingen te gebaren voor hun dove werknemers. Zo af en toe interveniëren we op verzoek bij problemen met werknemers. Er zijn intensieve contacten met huidige dove werknemers die soms ook dove kinderen krijgen.

We schatten in dat er op dit moment zo'n zestig dove werknemers in Cajamarca zijn, bij zo'n dertig bedrijven, waarvan een groot deel inmiddels officieel op loonlijsten staan en vaste contracten hebben. Een enkeling is binnen een klein familiebedrijf werkzaam. De aard van het werk is verschoven. Voorheen betrof het veelal ongeschoold werk, thans bezetten dove werknemers meer spilfuncties in de bedrijven. De contacten binnen de plaatselijke Kamer van Koophandel hebben gezorgd voor meer bekendheid bij ondernemers.

Er werken doven in onze eigen ijszaak, bij het gasbedrijf, bij de waterleidingmaatschappij, bij supermarkten, bij doe-het-zelf zaken, op de patiëntenadministratie van een privékliniek, in de commerciële centra, op de mensa van de universiteit, in toeleveringsbedrijven voor de mijnbouwsector, bij autobedrijven, fruitverwerkers, en boek- en kantoorhandels.

Op dit moment hebben we niet precies zicht op de gevolgen van de Covid-crisis voor de werkende dove bevolking. De werknemers van overheidsinstanties (universiteit) mochten officieel niet ontslagen worden, maar hebben vrijwel het hele jaar zonder werk gezeten. Zowel dove als horende werknemers in de privésector zijn zeer zwaar getroffen. Veel mensen zijn teruggeworpen op zichzelf, op hun familie, op hun spaargeld of moeten hun pensioen aanspreken als ze een officieel contract hebben gehad.

4. INITIËREN VAN NIEUWE ACTIVITEITEN

4.1 VOORTGEZETTE STUDIES (18 – 23 JAAR)

Hierboven is al iets geschreven over dove pioniersstudenten. De begeleiding van de weinige dove studenten in voortgezette studies hebben ons in staat gesteld een beleid te formuleren hoe we deze problematiek het beste kunnen aanpakken. Er wordt gekeken naar Arequipa en Lima, waar verschillende doven met hulp van een privé-vertaler doorstuderen. Dat gaat altijd gepaard met een bewustwordingsproces op het onderwijsinstituut. De motivatie en het doorzettingsvermogen moeten erg groot zijn, naast de academische interesse voor een specifiek vakgebied. Dit zijn omgevingsfactoren waaraan gewerkt zal moeten worden.

De buddy-vertalers zullen meer bewust gemaakt worden van de karakteristieken van de dovencultuur. De dove studenten zullen we stevig moeten begeleiden vooral op gebied van doorzettingsvermogen. We zullen daarbij nadrukkelijk gebruikmaken van die enkele dove persoon die in het verleden door dezelfde soorten processen is heengegaan. Het aanreiken van voorbeelden van rolmodellen werkt erg goed voor nieuwe generaties.

4.2 OPLEIDEN TOT TOLK VERTALERS (15 – 25 JAAR)

Op dit moment maken we gebruik van de diensten van vijf gebarentolken, vier vrouwen, één man, die van gebarentaal naar het Spaans vertalen en andersom. De beste kwaliteit van vertalers komt voort uit de privésituatie: een dove met een horende ouder is gegarandeerd een vertaalster met twee moedertalen. Deze personen hebben vaak ook de goede motivatie want ze hebben vanuit de praktijk meegemaakt waar het hun dove ouder aan ontbroken heeft in zijn of haar leven. Bij het nieuwe beleid van de overheid, ontstaat er voor hun kinderen een nieuwe carrièrekans. Het is een uitdaging om de empirische capaciteiten van deze vertalers om te zetten in een professionele context.

Voor officieel erkende gebarentolken eist de overheid een universitaire graad. Aangezien er nog geen officiële vertalersopleiding bestaat, betekent dat tot op heden een universitaire graad in een andere studierichting. Een soort dubbele studierichting dus.

Met de komst van veel Venezolanen naar Peru de afgelopen jaren is het studieaanbod voor gebarentaal cursussen uitgebreid, zeker ook op kwalitatief niveau. Hier kunnen we gebruik van maken voor het verbeteren van de opleidingen van onze gebarentolken. We maken reeds gebruik van virtuele cursussen van de Requena SB Group, een groep van jonge, progressieve experts op het gebied van dovenscultuur, bestaande uit een Braziliaanse, een Salvadoraan en twee Venezolanen, allen neergestreken in Lima.

4.3 STIMULEREN VAN GEBARENTAAL BIJ HORENDE STUDENTEN (12 – 18 JAAR)

Echter, ook personen die uit horende gezinnen komen, kunnen we motiveren om tolk-vertaler te worden. Collega's van dove werknemers is een groep waarin gezocht kan worden naar talent en motivatie. Zoals bij elke taal is het essentieel om het geleerde in de praktijk te brengen. Dat is voor collega-werknemers een vanzelfsprekende omstandigheid.

Reeds twee jaar werken we samen met een psychologencollectief dat met steun en budget van het Ministerie van Onderwijs gebarentaal introduceert bij een groep van twaalf voornamelijk onderwijzeressen van de basisschool. Wij verzorgen de thema's gebarentaal en dovenscultuur. Een zeer gemotiveerd groepje.

We hebben contacten met een privé-academie die op commerciële basis al een paar jaar gebarentaal cursussen aanbieden aan horende studenten in de leeftijdsgroep vanaf veertien jaar. Peru is een land waar sociale betrokkenheid gemotiveerd wordt. Veel ouders sturen hun kinderen in vakantieperiodes naar privé-academies om het nuttige met het aangename te verenigen. Een

curcus gebarentaal roept positieve associaties op bij ouders met schoolgaande kinderen. De vertalers op de televisie maken promotie voor de gebarentaal.

Dit privé-instituut heeft veel kennis van informatietechnologie, een onderwerp waar ook met en voor doven nog veel terrein te winnen is. We overwegen een samenwerkingsverband op te zetten met dit instituut voor de komende jaren.

4.4 VORMING TOT MODELOS LINGUISTICOS (14 – 22 JAAR)

Pedro, onze dove gebarentaaldocent, is een bekendheid in Cajamarca. Reeds tien jaar geeft hij gebarentaallessen aan dove kinderen en horende klasgenootjes, aan ouders en leerkrachten. Een eeuwige glimlach op zijn gezicht. Fiorella, onze eerste vertaalster blijft niet achter. Zij gebaart in kerken, op televisie, in het gerechtsgebouw, bij de gemeente. Beiden worden op straat herkend door de bevolking.

Deze twee werknemers van de Asociación Holanda hebben het levensperspectief van veel dove jongeren veranderd: we zijn niet zielig, we willen graag verder leren, bijv. onderwijzeres worden, we hebben mogelijkheden. De overheid besteedt aandacht aan inclusiviteit in het onderwijs, gemeentes en ziekenhuizen zijn verplicht vertalingen aan te bieden voor dove landgenoten, op de televisie komen steeds meer gebarentolken in beeld, allemaal nog uit Lima. Waarom zou dit niet in Cajamarca kunnen ?

Afgelopen jaar kwamen er zeven dove studenten tegelijk van de middelbare school, er komen er de komende jaren nog circa tien bij. Daar zit veel talent tussen. Het opleiden van dove rolmodellen is een logisch gevolg van deze situatie. Aan de ene kant beter opgeleide jeugd, goede voorbeeldfiguren en een arbeidsmarkt die om je vraagt. Vergelijkbare situaties in Arequipa en Lima. Gespecialiseerde korte cursussen om erachter te komen of hier je roeping ligt.

Op dit moment hebben we zo'n tien dove jongelui voorgeselecteerd om uit te groeien tot een "modelo linguistico", een term die de overheid in wetgeving heeft vastgelegd en daardoor ook statusverhogend werkt. We willen uitdrukkelijk de vrouwen binnen deze groep motiveren om deel te nemen aan ons programma. In 2020 is erg veel online gewerkt; de dovengemeenschap in Cajamarca heeft ontdekt dat er elders in het land verrassend veel initiatieven bestaan om de dovencultuur en de gebarentaal op een hoger niveau te brengen. Met het enthousiasme van onze huidige vertaalsters gaan we proberen hun opgewekte interesse om te zetten in daadwerkelijke acties. We willen voor deze vorming in de toekomst gebruik maken van de diensten van de eerder genoemde Requena SB Group.

Naast motivatie, zullen we goed moeten inventariseren wat de situatie is van de beschikbare informatietechnologie: aansluitingen op goed internet, in de rurale setting van Cajamarca kan dat problematisch zijn. Beschikbaarheid van computers, laptops, smartphones, videobellen, enz. Eventuele aanschaf van informatietechnologie kan gepaard gaan met een uitleensysteem van de

beschikbare middelen. Aan de andere kant gaat de technologische ontwikkeling zo hard dat veel modellen na drie, vier jaar sowieso vervangen moeten worden.

5. ORGANISATIEVERSTERKING

De eerste jaren waarin wij activiteiten hebben ontplooid voor doven, gebeurde dit binnen de structuur van ons commerciële ijsbedrijf. In 2010 is in Nederland de Stichting Oportunidades Iguales (StOI) opgericht, in 2011 gevolgd door onze Peruaanse zusterorganisatie Asociación Holanda. Beide organisaties werken met een bestuur waarin de doelgroepen vertegenwoordigd zijn. Ons bestuur in Nederland is versterkt met inhoudelijke kennis op het gebied van dovenonderwijs. Alle bestuursleden kennen persoonlijk het project in Peru van dichtbij. In het bestuur in Peru zitten ondernemers met dove werknemers. In beide landen zijn we erkend door de autoriteiten en beschikken we over de ANBI-status, respectievelijk de APCI-goedkeuring.

Thans, na negen jaar hebben we in Peru drie vaste personeelsleden: een dove instructeur, een tolkvertaalster en een administratieve kracht. Pedro de dove instructeur en Sandra, de administratieve kracht zijn in 2016 in Nederland geweest voor een uitwisseling. Zij vertegenwoordigen de vaste personeelskosten. Alle andere personen betrokken bij onze organisatie worden vergoed voor geleverde diensten in de vorm van spraak-taaltherapieën , uitgevoerde vertalingen of uren huiswerkbegeleiding. De inhoud van trainingen en cursussen waar onze medewerkers aan deelnemen worden na afloop altijd volgens afspraak intern gedeeld via een systeem van retroalimentatie.

Hoewel we geen authentieke onderwijsachtergrond hebben, is er in Cajamarca een structuur ontstaan die een wezenlijke bijdrage vormt voor onderwijs aan een duidelijk geformuleerde doelgroep in een geïntegreerd systeem. Onze pragmatische ondernemersmentaliteit van concrete actie met respect voor gevestigde belangen en tegelijkertijd vertrouwend op nieuwe kansen heeft ervoor gezorgd dat dovenonderwijs vorm heeft gekregen, zowel voor de doven zelf als voor medeleerlingen en onderwijzend personeel en familieleden. We hebben mogelijkheden geschapen voor geïsoleerde studenten uit een kansarme omgeving. De maatschappij als geheel reageert positief.

De ijszaak heeft altijd zorg gedragen voor management, organisatie en fysieke ruimte rondom alle activiteiten. De financiering hiervan zal door de Covid-pandemie in de nabije toekomst wellicht tijdelijk een andere vorm krijgen.

Het versterken van de organisatiegraad van doelgroepen zelf is reeds jarenlang een thema. We hopen dat er een nieuwe generatie doven opstaat die het belang inzien van zelforganisatie, zowel voor doven als voor ouders van doven. De voorbeelden die met name in Arequipa bestaan kunnen daarbij helpen.

6. BUDGET

Het bijbehorende budget voor dit beleidsplan is opgesteld volgens de hierboven aangegeven activiteiten voor de verschillende doelgroepen. Qua budget kijken we voorlopig twee jaar vooruit. Veel verder kijken heeft, met de huidige Covid-crisis, op dit moment niet veel zin.

We richten ons op voortzetting van de eerder begonnen activiteiten voor nieuwe deelnemers en op nieuwe activiteiten voor de bestaande groep van leerlingen die nieuwe behoeften en kansen hebben, simpelweg omdat ze in een nieuwe levensfase terecht zijn gekomen. Leerlingen en studenten moeten zelf studeren, wat wij doen is de mogelijkheden scheppen om dat te verwezenlijken op gebied van communicatie, organisatie en toegang tot infrastructuur.

GLS uit Duitsland, StOI uit Nederland en een grote groep van vaste vrienden van de stichting zien het belang in van een constante bijdrage aan dit proces. De middelen die zo worden gegenereerd kunnen tot op zekere hoogte vrij worden aangewend voor diverse budgetposten.

We gaan nu op zoek naar nieuwe financiers, die al dan niet (deel)projecten kunnen helpen opstarten, afhankelijk van de interesse en expertise van de individuele organisaties.

Wij willen onderstrepen dat het het financieren van de managementcapaciteit voor de komende twee jaar wordt gedragen door eigen fondsen van StOI.

Wij nodigen u uit om mee te denken over de toekomst van dove leerlingen en studenten in Cajamarca.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 : STRATEGISCHE SAMENWERKING

BIJLAGE 2 : NAMEN VAN MEDEWERKERS

BIJLAGE 3 : ERVARINGEN MET DONATEURS

BIJLAGE 5 : INFORMATIE M.B.T. DE VERANTWOORDELIJKE STICHTINGEN

BIJLAGE 1

STRATEGISCHE SAMENWERKING

De samenwerking met zowel de privésector als overheidsinstanties is essentieel voor het succes van onze interventies.

SAMENWERKING MET DE PRIVÉSECTOR

- Als eerste moeten we noemen de Heladeria Holanda SRL, een commercieel bedrijf in Cajamarca, dat vanaf de oprichting ruim 20 jaar geleden, gekozen heeft om alleenstaande moeders en doven in hun personeelsbestand te integreren. Dat heeft na een aantal jaren geleid tot de oprichting van ASOCIACIÓN HOLANDA waar het bedrijf medeoprichter van is. De ASOCIACIÓN HOLANDA kunnen we zien als de sociale tak van de onderneming waarin verantwoord ondernemerschap vorm wordt gegeven. Het bedrijf heeft jarenlang activiteiten gefinancierd en management capaciteit beschikbaar gesteld om het onderwijs aan doven te verbeteren. De wereldwijde Covid-19 pandemie brengt het bedrijf thans in de problemen met afslanking tot gevolg, zowel in (doof) personeelsbestand als in financieel aspect.
- In het Bestuur van de ASOCIACIÓN HOLANDA zijn twee andere ondernemingen vertegenwoordigd door hun oprichtsters alsmede een decaan van de rechtenfaculteit in de stad Cajamarca.
- Verschillende bedrijven in Cajamarca hebben door navolging doven in dienst genomen, vaak met positieve ervaringen. De bestuursfunctie binnen de Kamer van Koophandel die de oprichter van de Heladeria Holanda heeft bekleed heeft bijgedragen aan de promotie van doven op de arbeidsmarkt.
- Stimulering van de Vereniging van Doven en van verhogen van de organisatiegraad van de ouders van de doven hoort tot de doelstellingen van de ASOCIACIÓN HOLANDA.
- Academia Villareal, Pablo Barboza, een gepersonaliseerd studie centrum. Er wordt op dit moment samenwerking gezocht met een prive-Academie die de gebarentaal sinds twee jaar op commerciële basis probeert te promoten bij horende jeugd.
- Centro de Capacitación y Consultoría Educativa y Psicológica Tendencias EIRL, Luis Guerra Peralta, Psychologencollectief Cajamarca
- Requena SB Group, Bliomar J. Requena, [www. hablemosdeseñas.com](http://www.hablemosdeseñas.com) Buitengewoon interessante groep van experts op gebied van dovencultuur. We maken reeds gebruik van virtuele cursussen van de Requena SB Group, een groep van jonge progressieve experts op het gebied van dovencultuur, bestaande uit een Braziliaanse, een Salvadoreen, twee Venezolanen, allen neergestreken in Lima.

SAMENWERKING MET DE PUBLIEKE SECTOR

Hier liggen veel kansen waar we redelijk positief over zijn.

- De verhouding met de Gemeente Cajamarca is al jarenlang goed. Al meer dan vijf jaar stelt de Gemeente ruimte beschikbaar voor wekelijkse bijeenkomsten waarbij soms meer als 60 deelnemers gebarentaallessen krijgen van onze dove docent.
- De contacten met lagere en middelbare scholen waar dove studenten zitten zijn vooral concreet en tastbaar. Leerkrachten en directie zijn blij met gebarentaal, vertalingen en huiswerkbegeleiding. Veel docenten zijn zelf ook geïnteresseerd in de gebaren en dragen hun steentje bij zodat de dove leerlingen in de klassen beter tot hun recht komen. Medeleerlingen groeien soms uit tot natuurlijke volledige vertalers en zijn een steunpilaar voor hun dove vriendinnetjes en vriendjes.
- De samenwerking met de diverse onderafdelingen van de school voor kinderen met een beperking ligt iets ingewikkelder. Ons concrete aanbod van het verbeteren van de communicatie met, voor en door doven in het onderwijs roept soms afgunst op. Officieel is dit een taak voor henzelf en het feit dat wij geen onderwijsachtergrond hebben roept soms wrevel op.
- Wellicht dat de samenwerking met het landelijke Ministerie van Onderwijs in de toekomst iets meer vruchten af kan werpen. Zij staan iets verder af van de dagelijkse schoolleiding en daardoor staan zij iets meer open voor toenadering tot de privesector. Een pas in 2019 nieuw aangenomen wet over “modelos linguisticos” wordt thans uitgewerkt door de landelijke beleidsmakers. Er lijken veel vacatures te gaan ontstaan voor dove begeleiders op scholen en voor gebarentolken op nationaal vlak. In deze wet wordt het idee van dove rolmodellen wettelijk verankerd. Erg ambitieus maar de markt is in beweging.
- Een zeer duidelijk tendens is de wens bij veel dove studenten die de middelbare school inmiddels succesvol hebben afgesloten om door te studeren. Op dit moment hebben we 4 dove studenten op de Nationale Universiteit van Cajamarca en absoluut niet allemaal in de makkelijkste faculteiten. We hebben de afgelopen jaren geëxperimenteerd met begeleiding voor deze studenten en dat gaan we voortzetten met wat kleine aanpassingen. We zijn op dit moment in gesprek met de rector van de Nationale Universiteit van Cajamarca, om te bewerkstelligen dat de Universiteit zelf fondsen vrijmaakt voor gebarentolken, net zoals in Arequipa het geval is. Dat is helaas een lange en bureaucratische procedure. Tot die tijd is het inschakelen van medestudenten die we tegen betaling inzetten voor (“huiswerk”) begeleiding van dove studenten een essentieel onderdeel van onze aanpak. Dat is niet goedkoop maar het functioneert wel goed. In Europese landen zorgt de overheid vaak voor een tolk-vertaler voor de volledige onderwijs carrière van een dove leerling, vanaf de kleuterschool tot aan een Universitaire graad. De motivatie die uitstraalt van een aantal dove studenten rechtvaardigt hier soms ook een dergelijke aanpak. Als prive sector kunnen we aantonen dat dit kan werken, waarna we vervolgens voor studiebeurzen zullen moeten vechten om de overheid hun verantwoordelijkheid te laten nemen. Er is nog een lange weg te gaan.

- Eenzelfde problematiek speelt bij technische scholen, en kortdurende opleidingen tot meer technische beroepen, waar we inmiddels ook 7 studenten begeleid hebben.

BIJLAGE 2

NAMEN VAN MEDEWERKERS

Spraaktaal-therapeuten

Norka Ramos, spraak-taaltherapeute, opgeleide logopediste

Rossana Aldave Rojas, spraak-taaltherapeute, lerares speciaal onderwijs, specialisaties in autisme

Rosa Jave, spraak-taaltherapeute, lerares speciaal onderwijs, specialisatie doven

Concesa, spraak-taaltherapeute, lerares speciaal onderwijs, specialisatie doven

Gebarentolken

Fiorella Aysanoa Bartolo, CODA (Child of Deaf Adults) : kind van dove moeder, horende vader

Luz Clarita Aysanoa Bartolo, CODA dove moeder, horende vader

Sandra Gonzales Quispe, studente, uit interesse

Pamela Pajares Flores, CODA: twee dove ouders, zelf zwaar slechthorend,

Pedro Pablo Valencia Chilon, Universitaire graad, dove familieleden

Gebarendocent

Pedro Lora Rodriguez, docent gebarentaal, zelf doof

Administratieve ondersteuning Asociación Holanda

Sandra Medina Olivares, administratief assistent

Universiteit buddy-begeleiders

Carlos Hurtado, begeleider dove medestudent op de Universiteit

Luis Delgado, begeleider dove medestudent op de Universiteit

Randy Mieses, begeleider dove medestudent op de Universiteit

Betrokken bij Asociación, gefinancierd uit andere bronnen

Violeta, audiologisch assistente, audiologisch centrum, gefinancierd door Hören Helfen uit Duitsland

Mercedes Rodríguez Sanchez, Project werkgelegenheid voor mensen met een beperking gefinancierd door GLS

Gina Rodríguez, Project werkgelegenheid voor mensen met een beperking gefinancierd door GLS

Bestuur Asociación Holanda

Pim Heijster, Voorzitter, wettelijk vertegenwoordiger

Jorge Salazar, secretaris van het bestuur, decaan Rechtenfaculteit Nationale Universiteit

Luz Marina Benzunce Pacheco, coördinator, penningmeester

Rosa Castañeda, bestuurslid, eigenaresse van een privé kliniek voor family-planning

Maruja Latorre Sanchez, bestuurslid, ondernemster, ex-directeur gasbedrijf

BIJLAGE 3

ERVARINGEN MET DONATEURS

De band met onze donateurs is gebaseerd op vertrouwen, transparantie en is langdurig van aard. Voor een onderwijsproject, waar de resultaten zich ook pas op lange termijn laten gelden, is dat een noodzaak.

- StOI, Stichting Oportunidades Iguales is onze Nederlandse Zusterorganisatie van waaruit de meeste gelden komen. Individuele giften van vrienden/vriendinnen van StOI en institutionele bijdragen van enkele kerken, andere instellingen en ontwikkelingsorganisaties zorgen jaarlijks voor een redelijk stabiele inkomstenbron. Deze wordt uitgebreid verantwoord naar alle donateurs, inhoudelijk en financieel.
- Privépersonen die in Cajamarca ons werk van dichtbij hebben gezien, doneren vaak na terugkomst in Nederland via StOI een wat groter bedrag. Een enkeling vertegenwoordigt een Nederlandse Stichting, een kerk of een werkgroep.
- Tweemaal hebben we via StOI een langjarig project uitgevoerd via EDUKANS, hetgeen positief geëvalueerd werd.
- Het totale bedrag dat in de periode 2010 – 2020 via StOI naar de Asociación Holanda is gevloeid, bedraagt ruim 310.000 euro.
- GLS, is een Duitse ontwikkelingsorganisatie waar we reeds vele jaren een contact mee hebben. Hun bijdrage is stabiel, ze zijn constructief kritisch, komen iedere twee jaar kijken naar de vorderingen en zijn betrokken bij de problematiek.
- Eind 2020 hebben we, als onderdeel van onze oriëntatie op de jaren 2020 en verder, en mede op basis van dit beleidsdocument, contact gezocht met Stichting Wilde Ganzen en met de Vrienden van Effatha. We hebben goede hoop dat deze contacten zullen bijdragen aan nieuwe interessante samenwerkingen waar we ons de komende jaren op kunnen richten.

BIJLAGE 4

INFORMATIE M.B.T. DE VERANTWOORDELIJKE STICHTINGEN

StOI -Stichting Oportunidades Iguales (Gelijke Kansen Peru) – Amstenrade

Samenstelling bestuur:

Yvette Lentink – voorzitter | Joep Heijster - secretaris, penningmeester | Julia van Grinsven, Frank Heijster, Jeroen Jansen – algemene bestuursleden

Website en social media kanalen:

www.gelijkekansenperu.nl

info@gelijkekansenperu.nl

www.facebook.com/GelijkeKansenPeru

www.instagram.com/gelijkekansenperu

[StOI Stichting Oportunidades Iguales | LinkedIn](#)

Asociación Holanda – Cajamarca

Asociación Holanda

Inclusión Social de la Persona con Discapacidad Auditiva

Samenstelling bestuur:

Pim Heijster – voorzitter | Jorge Salazar – secretaris | Luz Marina Benzunce Pacheco – penningmeester | Rosa Castañeda, Maruja Latorre Sanchez – algemene bestuursleden

Website en social media accounts:

<https://asociacionholanda.org.pe/>

informes@asociacionholanda.org.pe

<https://www.facebook.com/asociacionholanda/>

Extern Jaarverslag 2019 / 2020 Nederland

Financieel

Sociaal

Zie: www.gelijkekansenperu.nl

Intern Jaarverslag 2019 Perú

Inhoudelijk

Statistieken

Documenten in het Spaans

Foto's

Zie: <https://asociacionholanda.org.pe>